

УДК 811.112.2'42:34

DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2020-1-7>

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕТАФОРИЧНОЇ МОДЕЛІ «GEFÄNGNIS ≡ SAKRALE SPHÄRE» У СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ ТА ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСАХ

Томнюк Людмила Миколаївна,
кандидат філологічних наук,
асистент кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
l.tomniuk@chnu.edu.ua
orcid.org/0000-0002-7971-780X

У статті здійснюється спроба виокремлення концептуальних метафор, які репрезентують м-модель «GEFÄNGNIS ≡ SAKRALE SPHÄRE» у сучасному німецькому художньому та публіцистичному дискурсі; аналізуються особливості функціонування досліджуваної м-моделі крізь призму її фреймо-слотової структури; визначається місце концепту GEFÄNGNIS як предмета сакральної сфери в метафоричній концептосфері німецького етносу. Детальний аналіз системи концептуальних метафор, що є наслідком проекції кожного корелятивного домену на референтний домен В'ЯЗНИЦЯ, дає змогу дослідити, з якими саме сферами людського життя корелює концепт GEFÄNGNIS у німецькомовній етнокulturі та яке його місце серед інших концептів, що формують концептуальну картину світу носіїв німецької мови. Результати наших попередніх досліджень образного сегмента концепту GEFÄNGNIS показують, що метафоричний діапазон концептуального простору GEFÄNGNIS формується корелятивними доменами, які проектується на референт GEFÄNGNIS. Вони допомагають інтерпретувати поняття GEFÄNGNIS і включають 21 член, що умовно зараховано до 3 груп: людина, природні явища та космос. Метафоричне моделювання досліджуваного концепту показало, що антропоморфна метафора, що включає концептуальну метафору «GEFÄNGNIS ≡ SAKRALE SPHÄRE», є найбільш продуктивною та активною. Встановлено, що структуру м-моделі «GEFÄNGNIS ≡ SAKRALE SPHÄRE» утворюють фрейми: «Почуття», «Душа», «Життя/Буття/Існування», «Ласка», «Відчуття», «Емоційний стан», «Рай», «Спогад», «Магія», «Доля», «Віра», «Посвята» та «Пекло». Аналіз метафоричних номінацій, які вербалізують концептуальну метафору «GEFÄNGNIS ≡ SAKRALE SPHÄRE», засвідчує той факт, що до сакральної сфери належить все те, що відрізняється від звичних понять, предметів і явищ. Дослідження контекстуального значення метафоричних номінацій дало змогу простежити стереотипність у процесі осмислення в'язниці, надаючи їй когнітивних характеристик, притаманних саме сакральній сфері. Виокремлення концептуальних метафор, які експлікують концепт GEFÄNGNIS у сучасному німецькому публіцистичному та художньому дискурсах, доводить, що в німецькомовному просторі В'ЯЗНИЦЯ як сакральне явище має кілька мовних реалізацій. Найчастіше для представника німецької культури в'язницею виступають почуття, душа та життя. Особливо поширеним також є отождолення емоційного стану людини з в'язницею.

Ключові слова: концепт, концептосфера, метафорична модель, сфера-джерело, сфера-ціль.

THE PECULIARITIES OF THE FUNCTIONING OF THE CONCEPTUAL METAPHOR “GEFÄNGNIS IS SAKRALE SPHÄRE” IN MODERN GERMAN LITERARY AND PUBLICISTIC DISCOURSES

Tomniuk Liudmyla Mykolaivna,
Candidate of Philological Sciences,
Senior Lecturer at the Department of Germanic, General and Comparative Linguistics
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
l.tomniuk@chnu.edu.ua
orcid.org/0000-0002-7971-780X

The article deals with the selection of the conceptual metaphors, which represent the metaphorical model “GEFÄNGNIS is SAKRALE SPHÄRE” in modern German literary and publicistic discourses; the peculiarities of the functioning of the metaphorical model through their frame structure are analyzed; the role of the concept GEFÄNGNIS as the part of sacral area in the metaphorical concept sphere of the German ethnic community is determined. A detailed analysis of the system of conceptual metaphors, that are results of the projection of each correlative domain onto the target domain GEFÄNGNIS, makes it possible to investigate with which spheres of human life the concept GEFÄNGNIS correlates in the German ethnic community and which is its place among other concepts forming the conceptual sphere of the German ethnic community. According to the results of our previous studies of figurative research segment GEFÄNGNIS, the metaphorical

range of the conceptual space *GEFÄNGNIS* is formed by the correlative domains, which are projected onto the concept *GEFÄNGNIS*. They help to interpret the concept *GEFÄNGNIS* and include 21 members that are conventionally assigned to 3 groups: person, natural phenomena and space. Due to the metaphorical modelling of the investigated concept, the anthropomorphic metaphor, which includes the conceptual metaphor “*GEFÄNGNIS* is *SAKRALE SPHÄRE*”, is the most productive and active. It is established that the structure of the *m*-model “*GEFÄNGNIS* is *SAKRALE SPHÄRE*” is formed by frames: “Emotional-volitional sphere of personality”, “Soul”, “Life/Entity/Existence”, “Grass”, “Paradise”, “Memories”, “Magic”, “Fate”, “Faith”, “Accolade” and “Hell”. The analysis of the metaphorical nominations, which make the conceptual metaphor “*GEFÄNGNIS* is *SAKRALE SPHÄRE*” objective, is stipulated by the fact that the sacred sphere includes everything that differs from commonplace notions, objects and phenomena. The investigation of the contextual meaning of the metaphorical nominations resulted in the possibility to track the stereotypy during the process of comprehension of prison by giving it the cognitive characteristics common for the sacred sphere. According to the analysis of the conceptual metaphors of the concept *GEFÄNGNIS* in modern German publicistic and literary discourses the notion of prison as the sacred phenomenon has several linguistic implementations. Most often the Germans compare their feelings, soul and life with prison. Particularly common is the identification of the emotional state of a person with prison.

Key words: concept, conceptual sphere, metaphorical nomination, source domain, target domain.

Вступ

Процес метафоризації як один з основних когнітивних процесів, що відбуваються в людській свідомості під час взаємодії з оточуючим світом, у сучасній когнітивістиці постає одним із ключових напрямів дослідження. Це зумовлено тим, що людина в процесі своєї розумово-мовленнєвої діяльності з метою набуття нових знань, усвідомлення сутності простих та складних елементів дійсності вдається до ототожнення нового, поки що невідомого для неї, з тими явищами та предметами дійсності, які належать до вже набутого досвіду і легше піддаються сприйняттю. Людина мислить концептами, сукупність яких утворює «метафоричну концептосферу етносу» (Кравцова, 2011: 53–54).

1. Концептуальний апарат дослідження

Важливість дослідження концепту *GEFÄNGNIS* як елемента метафоричної концептосфери німецького етносу полягає в тому, що він виступає репрезентантом одного з найважливіших соціальних інститутів, значення якого настільки важливе, що в сучасних умовах жодне суспільство не змогло б існувати без нього, оскільки саме *В'ЯЗНИЦЯ* є запорукою суспільного порядку, осередком вирішення найскладніших суспільно-соціальних проблем особистості та боротьби з асоціальними процесами, що стрімко розвиваються в кожному суспільстві.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена розвитком у сучасній когнітивній науці нового підходу до дослідження та трактування метафоричних моделей як особливого типу «дискурсивних практик» (термін Дж. Лакоффа), сутність якого полягає у встановленні емпіричного підґрунтя метафори (Lakoff & Johnson, 1980: 43), тобто досвіду безперервної взаємодії людини з навколишнім середовищем; з іншого боку, метафоричне моделювання когнітивної структури концепту *GEFÄNGNIS* проводиться вперше та дасть

змогу визначити, якими когнітивними ознаками німці наділяють концепт *GEFÄNGNIS* у процесі своєї розумово-мовленнєвої діяльності та яке місце посідає цей концепт в етнокультурній спадщині німецького народу.

Матеріалом дослідження слугують лексичні одиниці вторинної номінації, що були відібрані з електронних текстів сучасних німецькомовних газет («Die Zeit», «Die Welt») та 400 художніх романів. Джерелом ілюстративного матеріалу стали фіксовані тексти саме публіцистичного та художнього дискурсів, оскільки в них найбільш повно відобразилися уявлення німецької етноспільноти про концепт *GEFÄNGNIS*.

Вивченню когнітивної метафори як «основи для інтерпретування процесів мислення та створення не тільки національно-специфічного бачення світу, але і його універсального образу» (Арутюнова, 1990: 6), присвятили свої праці Н. Арутюнова, М. Блек, А. Вежбицкая, М. Джонсон, С. Жаботинська, В. Касевич, І. Кобозева, О. Кубрякова, Дж. Лакофф, П. Паршин, Г. Складарська, Х. Томпсон, А. Чудинов та ін. Вперше метафору як «перенесення слова із зміною значення із роду у вид, із виду в рід, або із виду в вид чи за аналогією, яке уможливило б говорячи про дійсне, поєднувати з ним неможливе» (Складарська, 1993: 5–6) описав Аристотель. Уже тоді метафора розглядалася як «невід’ємна складова частина мови, яка необхідна для досягнення комунікативних, номінативних та пізнавальних цілей» (там само).

У сучасній когнітивній науці теорія концептуальної метафори демонструє стрімкий розвиток. Вона осмислюється по-новому і, таким чином, проникає в різні наукові сфери. Для когнітологів метафора становить особливий інтерес, оскільки в процесі дослідження механізмів її утворення було встановлено, що вона утворюється на когнітивному рівні і реалізується на мовному (Лакофф & Джонсон, 1990: 15). Тому в сучасному трактуванні метафора – це не лише мовне явище, а й один з основних

механізмів, який уможлиблює вивчення когнітивних процесів, що відбуваються в людській свідомості, активуючи при цьому пізнавальні властивості мислення людини. Тобто метафора – це і засіб мислення, когнітивний механізм.

Когнітивна метафора має динамічну структуру та виступає «взаємозв'язком між понятійними сферами в людській свідомості, при якому система фреймів (слотів, концептів) однієї сфери (сфери-джерела) служить основою для моделювання понятійної системи іншої сфери (сфери-цілі)» (Стадник, 2015: 206).

2. Виклад основного матеріалу дослідження

Метафоричне моделювання когнітивної структури концепту *GEFÄNGNIS* здійснюємо шляхом аналізу фреймової структури кожної з виокремлених м-моделей, що дасть змогу найповніше репрезентувати стереотипні уявлення німецької етноспільноти про інститут в'язниці, оскільки саме фрейм як фрагмент мовної картини світу забезпечує реалізацію знань у вигляді схеми чи моделі, тобто є своєрідною структурою даних, певним образом, який зі своєї пам'яті обирає людина і шляхом модифікації окремих його складових частин пізнає та осмислює новий, досі невідомий, предмет чи явище дійсності.

Сфера-джерело м-(суб)моделей «Mensch» охоплює такі м-моделі як «GEFÄNGNIS ≡ MENSCH», «GEFÄNGNIS ≡ SAKRALE SPHÄRE», «GEFÄNGNIS ≡ GEBÄUDE», «GEFÄNGNIS ≡ EINHEIT», «GEFÄNGNIS ≡ GESELLSCHAFT», «GEFÄNGNIS ≡ SACHVERHALT», «GEFÄNGNIS ≡ POLITIK», «GEFÄNGNIS ≡ KUNST», «GEFÄNGNIS ≡ INSTRUMENT», «GEFÄNGNIS ≡ ARBEIT», «GEFÄNGNIS ≡ WIRTSCHAFT», «GEFÄNGNIS ≡ KRIMINALITÄT», «GEFÄNGNIS ≡ MECHANISMUS», «GEFÄNGNIS ≡ KULTUR»,

«GEFÄNGNIS ≡ SPIEL», «GEFÄNGNIS ≡ KAMPF», «GEFÄNGNIS ≡ FREIHEIT», та «GEFÄNGNIS ≡ REALIEN DES ALLTAGSLEBENS». Аналіз показує, що м-моделі «GEFÄNGNIS ≡ MENSCH» та «GEFÄNGNIS ≡ GEBÄUDE» виділяються значним прагматичним потенціалом і мають детальну структуру.

У процесі виокремлення концептуальних метафор, які об'єктивують м-модель «*GEFÄNGNIS ≡ SAKRALE SPHÄRE*», керуємося тим, що до сакральної сфери належить усе те, що відрізняється від буденних понять, речей, явищ та має ознаку абстрактності, містичності, божественності, ірраціональності, релігійності чи потойбічності. Те, що створює, відновлює чи наголошує на зв'язку людини з потойбічним світом, вважається сакральним. У сучасній науковій парадигмі сформувався окрема наука – ієротопія, в рамках якої предмети сакральної сфери розглядаються не ізольовано, а як компоненти ієротопічних проектів, зокрема в їх концептуальній цілісності. Розглянемо детальніше, які саме метафоричні образи концептуалізують в'язницю як предмет сакральної сфери.

Найстрашнішим обмеженням для людини є обмеження її почуттів та емоцій. Джерелом метафоричних образів, які доповнюють образ в'язниці абстрактним компонентом, є сакральна сфера. Фреймову структуру досліджуваної м-моделі представлено схематично на рис. 1.

Фрейм 1.1. Gefühl. Аналіз фактичного матеріалу показує, що найчастіше в'язницею для представника німецької культури виступають почуття: *Ich fühlte mich wie verhaftet. Der Schreck fuhr mir zuerst in die Knie; ich war so gefangen in meinem Selbstmitleid, dass ich nicht gesehen habe, dass auch du dieses Kind verloren hast; nur damit sie den Horror, in dem sie gefangen war, nicht nur fühlen, sondern auch sehen müsste* (Fitzek, 2011: 190).

Рис. 1. Фреймова структура м-моделі «*GEFÄNGNIS ≡ SAKRALE SPHÄRE*»

Фреїм 1.2. Seele. Свою душу людина може сприймати за в'язницю: *wie er mit nacktem Oberkörper im Bett saß, in seinem Inneren ein gefangener Stier, der vor Zorn kochte, sich aber von seinen Ketten nicht lösen konnte* (Bomann, 2008: 318).

Фреїм 1.3. Leben / Dasein / Existenz. Земне життя людина розцінює як в'язницю, коли не знаходить свого місця в ньому: *Sie war so mager <...> So gefangen in diesem Leben; war meine Mutter in einem fremden Leben gefangen gewesen* (Fitzek, 2011: 395); *wenn sie erst ein Kind bekäme, wäre sie wohl vollkommen gefangen in diesem neuen Leben, das sie nicht gewollt hatte* (Ebert, 2010: 640); *minderwertiges Leben hingegen müsse vernichtet werden – ein »barmherziger Akt«, um die »lebendigen Atome« aus dem Gefängnis einer leidenden menschlichen Existenz zu befreien* (Zeit Online, 2018).

Фреїм 1.4. Liebkosungen. Пестощі можуть бути приємним полоном-в'язницею: *Trotzdem war sie wie gefangen von den Liebkosungen, unfähig, sich von ihm zu lösen, um ihn zum Bett zu ziehen* (Ebert, 2011: 388).

Фреїм 1.5. Empfindung. Відчуття, в полон яких потрапляє людина за певних обставин, схожі на в'язницю: *gefangen in der eigenen Kälte; so sehr war sie im Rausch ihrer Empfindungen gefangen* (Zeit Online, 2018).

Фреїм 1.6. Zustand. Ототожнення психологічного стану людини з в'язницею особливо поширене в німецькій культурі: *mittellos und gefangen in der Einsamkeit; wenn sie krankhaft eifersüchtig und in einem Wahn gefangen war; sie sollte nicht für immer in Trauer gefangen sein; in dumpfer Hoffnungslosigkeit gefangen; hatte das Gefühl, in einem Traum gefangen zu sein* (Zeit Online, 2018).

Фреїм 1.7. Paradies. Для злочинців, які за ґратами почуваються краще, ніж на волі, в'язниця схожа на рай: *Er beschreibt, wie das Paradies <...> sich in ein Gefängnis verwandelt hat* (Zeit Online, 2018).

Фреїм 1.8. Zauber. Магія здатна заволодіти людським розумом, тоді людина почуває себе ув'язненою в полоні чар: *Ich bin völlig gefangen vom Zauber des Augenblicks* (Zeit Online, 2018).

Фреїм 1.9. Erinnerung. Спогади нагадують в'язницю, в якій ув'язнене людське минуле: *für immer in der Erinnerung an diesen unglücklich verlaufenen Abend gefangen zu sein; sie hielt inne, in ihren Erinnerungen gefangen* (Zeit Online, 2018).

Фреїм 1.10. Schicksal. З релігійної точки зору долю для людини обирає Бог. Вона народжується і стає головним героєм історії,

яка вже написана Ним. Життєві обставини, які не може змінити людина, змушують її розцінювати свою долю як в'язницю: *wegen Diebstahls zu Verstümmelung verurteilt, harren seit Jahren im Gefängnis ihres Schicksals* (Zeit Online, 2018).

Фреїм 1.11. Glaube. Фанатична віра у свої можливості може виступати в'язницею для людської свідомості: *Begibt man sich nicht in ein geistiges Gefängnis, wenn man glaubt, allein mit dem begrenzten Potenzial der "erneuerbaren Energien" die Welt zu retten* (Zeit Online, 2018).

Фреїм 1.12. Ritterschlag. Для юнаків в'язниця ототожнюється з церемонією посвяти в лицарі (аколада), яка символізує перехід юнака до самостійності та зрілості, оскільки в'язниця теж є своєрідним перехідним етапом у житті в'язня: *Für manche Jungs in der Schule ist das Gefängnis wie ein Ritterschlag* (Zeit Online, 2018); *für manche Jungs, die aus der U-Haft in die Schule zurückkommen, ist das Gefängnis wie ein Ritterschlag* (Zeit Online, 2018).

Фреїм 1.13. Hölle / Unterwelt. Жорстокі в'язничні будні, які супроводжуються насиллям, катуваннями, побоями, стали причиною для появи у свідомості німецьких в'язнів образу в'язниці як пекла, нижчого світу, до якого ніхто не бажає потрапити: *ganz allein in dieser Hölle gefangen; Kartenspiele, abfällige Bemerkungen, hitzige Wortgefechte in allen möglichen Sprachen, es war eine Ankunft in der Hölle* (Krechel, 2012: 644); *stieß er deren bisherige Insassen in die Hölle der gewöhnlichen Zellen hinunter; und viele rutschen ab in die Unterwelt der Gangs und Gefängnisse* (Zeit Online, 2018).

Субфреїм 1.13.1. Purgatorium. У римо-католицькій церкві чистилищем вважається стан душі, в якому вона очищається від гріхів після смерті, щоб змогти потрапити до раю. У німецькомовному просторі в'язниця ототожнюється з чистилищем, в якому душа людини очищається від гріха, що занастила себе, перебуваючи на волі, без поважних на те причин: *Ist das Gefängnis vielleicht ein Purgatorium für die Sünden einer Kreatur, die sich in Freiheit zugrunde gerichtet hat ohne echte Not* (Zeit Online, 2018).

Висновки

У результаті проведеного дослідження були виокремлені метафоричні номінації, за допомогою яких концепт *GEFÄNGNIS* реалізується в сучасному німецькому публіцистичному та художньому дискурсах як предмет сакральної сфери, фактична частотність яких (20,8%) свідчить про продуктивне функціонування м-моделі «*GEFÄNGNIS* ≡ *SAKRALE SPHÄRE*». Тобто

для німецької метафоричної концептосфери є типовою концептуалізація В'ЯЗНИЦІ як сакрального-психологічного явища. Сакральній сфері відводиться найвищий рівень абстрактності та таємничості, оскільки саме явища сакральної сфери людині найважче осмислити і дати логічне обґрунтування тому, що приховане від людського ока. Виразити абстрактні явища мовними засобами набагато важче, ніж предмети об'єктивної дійсності.

У процесі аналізу контекстуального значення метафоричних номінацій простежувалася стереотипність під час осмислення В'ЯЗНИЦІ шляхом наділення її когнітивними ознаками із сакральної сфери, що дало змогу висвітлити окремі властивості В'ЯЗНИЦІ в німецькій концептуальній картині світу. Аналіз концептуальних метафор референтного концепту *GEFÄNGNIS* засвідчує, що в сучасному німецькому художньому та публіцистичному дискурсах поняття В'ЯЗНИЦІ як сакрального явища має кілька мовних втілень. Найчастіше для представника німецької культури в'язницею виступають почуття, душа та життя. Особливо поширеним є ототожнення емоційного стану людини з в'язницею. Уявлення про в'язницю, які зародилися ще в стародавньому світі, наділяють її ознаками *Раю, Пекла та Магії*. Свої спогади, долю, буття в німецькій культурі теж досить часто розцінюють як в'язницю, оскільки від долі, свого земного призначення та минулого, яке навіки закарбоване в спогадах, неможливо втекти. Показовою є концептуалізація в'язниці як чистилища, оскільки як у чистилищі, так і у в'язниці людина, так би мовити, «спокутує свій гріх», бо нерозсудливо занастала себе на волі без поважних на те причин.

Перспективним вважаємо дослідження особливостей мовної репрезентації метафоричної моделі «*GEFÄNGNIS* ≡ *EINHEIT*», що дасть змогу описати концепт *GEFÄNGNIS* у сучасному німецькому етнопросторі як єдиний механізм, який правильно функціонує лише за умови злагодженої взаємодії його окремих елементів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Арутюнова Н.Д. Метафора и дискурс. *Теория метафоры* : сборник. Пер. с англ., фр., нем., исп., польск. яз. / Вступ. ст. и сост. Н.Д. Арутюновой; Общ. ред. Н.Д. Арутюновой и М.А. Журиной. Москва : Прогресс, 1990. С. 5–32.
2. Кравцова Ю.В. Семантико-когнитивный анализ метафоры языка: от метафорической картины мира к

метафорической концептосфере. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Мовознавство»*. 2011. Т. 19, вип. 17(2). С. 53–60.

3. Лакофф Д., Джонсон М. Метафори, якими ми живемо. *Теория метафоры* : збірник. Москва : 1990. 396 с.
4. Склярёвская Г.Н. Метафора в системе языка. Москва : Наука, 1993. 151 с.
5. Стадник І.Ю. Метафоричне моделювання концепту WAR / ВІЙНА та його відтворення у перекладі. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Лінгвістика*. 2015. Вип. 22. С. 205–214.
6. Bomann C.S. *Die Spionin*. München : Knauer Taschenbuch Verlag, 2008. 461 S.
7. Ebert S. *Der Flucht der Hebamme*. München : Knauer Taschenbuch Verlag, 2010. 1185 S.
8. Ebert S. *Der Traum der Hebamme*. München : Knauer Taschenbuch Verlag, 2011. 1027 S.
9. Fitzek S. *Der Augenjäger*. München : Droemer Verlag, 2011. 444 S.
10. Krechel U. *Landgericht*. Salzburg : Jung und Jung Verlag, 2012. 1032 S.
11. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. Chicago; London : The University of Chicago Press, 1980. 242 p.
12. Zeit Online. URL: <http://www.zeit.de/index> (дата звернення: 21.02.2020).

REFERENCES:

1. Arutjunova, N.D. (1990). *Metafora i diskurs* [The Metaphor and the Discourse]. *Teorija metafory*. Moscow, Russia: Progress, 5–32.
2. Kravcova, Ju.V. (2011). *Semantiko-kognitivnyj analiz metaforiki jazyka: ot metaforicheskoj kartiny mira k metaforicheskoj konceptosfere* [Cognitive Semantic Analysis of the Metaphoric Language: From the Metaphorical Picture of the World to the Metaphorical Conceptosphere]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Serija: Movoznavstvo*. T. 19, vyp. 17 (2). 53–60.
3. Lakoff, G., & Johnson, M. (1990). *Metafory, yakymy my zhyvemo* [Metaphors we live by]. *Teorija metafory*. Moscow, Russia.
4. Skljarevskaja, G.N. (1993). *Metafora v sisteme jazyka* [The Metaphor in the System of Language]. Moscow, Russia : Nauka.
5. Stadnyk, I. Yu. (2015). *Metaforychne modeljuvannia kontseptu WAR / VIINA ta yoho vidtvorennia u perekladі* [The Metaphorical Modelling of the Concept WAR and Its Reproduction in Translation]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Serija: Linhvistyka*. 22. 205–214.
6. Bomann, C. (2008). *Die Spionin*. München : Knauer Taschenbuch Verlag.
7. Ebert, S. (2010). *Der Flucht der Hebamme*. München : Knauer Taschenbuch Verlag.
8. Ebert S. *Der Traum der Hebamme*. München : Knauer Taschenbuch Verlag, 2011. 1027 S.
9. Fitzek, S. (2011). *Der Augenjäger*. München : Droemer Verlag.
10. Krechel, U. (2012). *Landgericht*. Salzburg : Jung und Jung Verlag.
11. Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago : Chicago University Press.
12. März, U. (2012). *Dunkle Dreitausender*. URL: <https://www.zeit.de/2012/45/Film-Winterdieb-Ursula-Meier> (Retrieved October 18, 2018).

Стаття надійшла до редакції 04.03.2020.
The article was received March 4, 2020.